

La clau

Certa sensació de ridícol·lectiu va recórrer ahir seus polítiques i redaccions de mitjans de comunicació catalans quan es va saber, poc després de les vuit del vespre, que l'assemblea de la CUP, després de dotze hores i tres votacions, havia acabat en taules. L'empat entre els que acceptaven la investidura d'**Artur Mas** i els que s'hi oposaven era una possibilitat que, per remota, ningú havia considerat. I, malgrat això, aquesta igualtat a 1.515 vots significa que el calvari per al president en funcions continua. La imatge de **Mas**, ja bastant danyada per les successives rebolcades en les sessions d'investidura al Parlament i per les posteriors concessions *contra*

Ridícol·lectiu

JUANCHO
Dumall
DIRECTOR
ADJUNT

natura de Junts pel Sí a la CUP, que el convertien en una mena de *reina mare*, queda després d'aquest diumenge encara més en precari.

Bona part de la societat catalana

deu pensar a aquestes hores que el millor per a Catalunya i per acabar amb l'espectacle que va començar amb la dispar lectura dels resultats electorals del 27 de setembre és tornar a votar i que les cartes es tornin a repartir. Perquè l'obstinació del líder de Convergència per retenir la presidència de la Generalitat a qualsevol preu ha acabat per devaluar la imatge de la institució en un moment crític.

Empat etern

El resultat de taules a l'assemblea de la CUP també es pot interpretar com una metàfora del que és la situació de Catalunya des que el procés sobiranista va agafar velocitat de creuer. La societat viu una mena

d'empat etern entre independentistes i contraris a la independència que no es resoldrà sense diàleg i sense cessions. La resta és un bloqueig estèril que només condueix a l'avorriment.

La CUP, igual que abans altres forces, es veurà sotmesa a l'estrès que produeix la divisió interna. L'espectacular desplegament assembleari no la deslliurará tampoc de les crítiques per haver prolongat el partit, dit en termes futbolístics, fins a nivells intolerables. Però la principal responsabilitat avui no està en la CUP sinó en qui té la potestat de convocar eleccions i acabar amb un impàs que no beneficia ningú.

@JuanchoDumall

La roda

El 15-M marca l'agenda cinc anys després

El primer resultat de la recerca «desallotjament plaça Catalunya» a Google és una galeria de sis fotògrafs d'EL PERIÓDICO

sobre el polèmic desallotjament ordenat pel conseller **Felip Puig** dels acampats del 15-M a Barcelona el maig del 2011. Gairebé cinc anys després, el 15-M apareix en els resultats del 20-D de Podem a Catalunya i Euskadi, i en l'assemblea de la CUP que decideix el futur del procés independentista i condiciona la política espanyola després del daltabaix del bipartidisme. Els partits del sistema pateixen a la seva pròpia pell la ràbia generada per la majoria absoluta del PP i pel «Govern dels millors» de CiU abans que la federació abraqués el sobiranisme perquè llavors estava pactant amb el PP. L'esquerra radical, transformadora o revolucionària, la que marca l'agenda a Catalunya i va camí de fer-ho a Espanya, es digui CUP o Podem, sigui **Antonio Baños**,

Ha arribat l'hora de la venjança de l'esquerra radical davant la dreta desmesurada

Ada Colau o **Pablo Iglesias**, si alguna cosa té és memòria. Quan els Mossos van carregar contra els acampats i el conseller va criminalitzar els mitjans que van difondre les imatges de la desproporcionada actuació policial -que va tenir, entre altres víctimes, el **David Fernández** que ara diu sí a invertir **Artur Mas**-, la dreta treia pit com si fos un avanç respecte del tripartit i el zapaterisme. En cinc anys, molts dels acampats van seguir formant-se i se'n van anar a l'estranger. Altres van entrar en la política institucional i la CUP abans que Barcelona en Comú o Podem canalitzessin la indignació, la ràbia de classe i l'odi acumulat per aquella repressió. Avui, després de cinc anys de molt Twitter i mitjans digitals alternatius, ha arribat l'hora de la seva venjança davant aquella dreta desmesurada. I entre els dos extrems, les classes populars i la mitjana que ha anat a menys apareixen ara atònites. ≡

@saulgordillo

La situació política

El persistent vot dual

La pregunta de si el 20-D l'electorat català desconnectaria d'Espanya ha obtingut una rotunda negativa

ALBERT
Branchadell

El 1980 CiU va guanyar per sorpresa les primeres eleccions autonòmiques catalanes; dos anys després el PSC va arrasar en les generals. El 1984 CiU va guanyar clarament les autonòmiques; però el 1986 el PSC va tornar a arrasar en les generals. Aquesta alternança CiU-PSC es va repetir impertorbablement: CiU va guanyar les autonòmiques de 1988, 1992, 1995 i 1999, mentre que el PSC va aconseguir el triomf en les generals de 1989, 1993, 1996 i 2000. En les autonòmiques del 2003 el PSC va aconseguir superar en vots CiU, però aquesta es va emportar de nou la victòria en escos, i el 2006, el 2010 i el 2012 CiU va tornar a alçar-se amb la victòria tant en vots com en escos. Per la seva part, el PSC va tornar a guanyar les generals del 2004 i el 2008, i el patró només es va esquarterar el 2011, quan CiU va obtenir el seu primer (i únic) triomf en unes generals i va relegar el PSC a la segona posició. El 2015 l'esquema s'ha trencat del tot amb la rotunda victòria d'En Comú Podem i la insòlita tercera i quarta posició del PSC i de la nova marca de CDC.

MÉS ENLLÀ de la particular competició entre CiU i el PSC, hi ha un patró que pot observar-se des de les primeres eleccions democràtiques a Catalunya i que el triomf del grup d'**Ada Colau** no ha invalidat: en les eleccions autonòmiques sem-

pre guanyen els anomenats *pane* (partits d'àmbit no estatal) i en les eleccions generals sempre guanyen els partits d'àmbit estatal o amb un referent estatal. De fet, analitzant els resultats des d'aquesta perspectiva resulta fins i tot sorprenent constatar que poc s'han mogut les coses. En nombre de diputats, el 1977 el marcador va ser 33-14 a favor dels partits amb referent estatal (PSC, UCD, PSUCiAP). El 2015 el marcador ha sigut 30-17 a favor del bloc En Comú Podem, PSC, Ciutadans i PP. El més a prop que s'ha estat d'un empat va ser el 2011, quan CiU i ERC van aconseguir 19 diputats davant els 28 de PSC, PP i ICV-EUiA.

Aquest és el fenomen conegut com a vot dual: de manera persistent, la ciutadania catalana té un comportament electoral diferenciat en funció de l'àmbit de les eleccions. La pregunta de si l'electorat català desconnectaria d'Espanya en les eleccions del 20-D ha obtingut una resposta contundentment negativa: a les crides a l'abstenció de la CUP, Catalunya ha respost amb una participació superior en gairebé sis punts a la del 2011; i a l'anhel de CDC i ERC d'infligir un *sorpasso* als partits amb referent estatal, la resposta ha sigut el 31% dels vots per als primers i el 65% per als segons.

El vot dual no és, per descomptat, un fenomen exclusiu de Catalunya. Podríem dir que és previsible en

LEONARD BEARD

Els diputats catalans amb un referent polític estatal són avui gairebé els mateixos que el 1977

les comunitats polítiques subestamentals on existeix gran nombre de persones que tenen una identitat dual (s'identifiquen amb la identitat política subestatal, però també amb l'estatal). Algun exemple recent ens el proporciona la província de Quebec. El 2012, el sobiranista Partit Quebequès (un *pane* en el context canadenc) va obtenir la victòria que va convertir **Pauline Marois** en la primera dona primera ministra de la província. En les eleccions canadenques del 2015, no obstant, l'electorat quebequès va donar 40 escons al Partit Liberal, 16 al Nou Partit Democràtic, 12 al Partit Conservador i només 10 al Bloc Quebequès, la

marca electoral del PQ. (Aquests resultats reflecteixen sens dubte el difícil moment que travessa actualment la causa sobiranista al Quebec.)

A Escòcia, en canvi, l'últim cicle electoral no és precisament dual. L'SNP es va emportar les eleccions escoceses del 2011 amb el 44% dels vots i 69 dels 129 diputats en joc, però també les generals britàniques del 2015 (amb un inèdit 50% dels vots que li van reportar 56 dels 59 diputats escocesos a Westminster). Doblar en vots el Partit Laborista i deixar-lo amb un sol diputat (els mateixos que el Partit Conservador i els Demòcrates Liberals), això sí que va ser un *sorpasso*.

SI LES COSES segueixen així en el futur, l'SNP va pel camí de convertir-se en una espècie de SVP (Partit Popular de Tirol del Sud, al nord d'Itàlia), el partit polític europeu que més victòries atressora. Des de 1948 l'SVP ha guanyat totes les eleccions autonòmiques celebrades al Tirol del Sud, i també les generals italianes, a més de les europees. Podríem dir que la majoria de ciutadans d'aquesta província han desconnectat del sistema de partits italià i no necessiten referents estatals quan participen en les eleccions italianes. (Heus ací sens dubte un precedent interessant de desconnexió sota un règim autonòmic.) Pel que fa a Catalunya, tot sembla indicar que el vot dual és aquí per quedar-s'hi, i no és gaire realista pensar que el 20-D sigui l'última vegada que la ciutadania catalana envia els seus representants al Congrés dels Diputats. ≡

Professor de la Facultat de Traducció i d'Interpretació de la UAB.